

SNÁŘ Z TOVÁRNY

pondělí 27. 5. 2024

MAGAZÍN FESTIVALU DREAM FACTORY OSTRAVA 2024

VOJTĚCH FRANCŮ: S KAŽDOU NOVOU VĚCÍ SI PŘIPADÁM VÍC A VÍC JAKO ZAČÁTEČNÍK

Ačkoliv je Vojtěch Franců stále ještě posluchačem oboru Herectví činoherního divadla na DAMU, jeho jméno je už teď spojeno s řadou divadelních projektů – festivalovému publiku se v průběhu týdne představí hned ve třech různých představeních.

Simply Simplicius aneb Svatá prostoto! podle anotace sleduje životní cestu obyčejného kluka, který nevěděl nic, ale naučil se, co je dobré. Co vás naučilo vaše působení u Geisslers Hofcomoedianten, s nimiž jste spojil síly již na pomyslném začátku své herecké kariéry?

Toho je moc! Když jsem do Geisslerů přišel, bylo mi 17 a věděl jsem, že v září nastupuji na brněnskou konzervatoř. Vůbec jsem si nedovedl představit, co všechno pro mě bude ten soubor a především jeho členové znamenat – vždyť Petr Hašek, umělecký šéf souboru, je něco jako můj „divadelní táta“! Je těžké to všechno vyjmenovat, ale úplně nejvíc asi je fakt,

že díky Geisslerům pořád překonávám nějaké výzvy i sám sebe. Naše inscenace jsou často hodně hudební, s čímž souvisí často velmi těžké zpívání a já třeba poprvé opravdu zpíval v divadle před publikem při premiéře *Římské Lukrecie*. Taky je to hodně o pohybu a někdy i hodně stylizovaném pohybu. A to byl taky boj! Ale hlavně je to souhra. A když nad tím takhle přemýšlím, tak Geisslers Hofcomoedianten mi nejvíc dalo po „lidské stránce“. Protože ten soubor je plnej skvělých lidí, který mám opravdu moc rád.

Poetika souboru je neodmyslitelně spojena s barokní kulturou – ostatně kus,

který jste se souborem na festival přivezli, je adaptací pravděpodobně nejvýznamnějšího prozaického díla tohoto období. Čím vás baroko inspiruje?

Mám od malička rád historii a dějiny umění, ze kterých jsem i maturoval na gymnáziu. No a baroko je pro mě takovým vrcholem toho, co bylo v umění možné. Naprostá opulence a monumentalita a potom hravost a trochu i sprostárny. To z toho dělá hodně lákavý koktejl, který si říká o nejedno divadelní zpracování. Myslím, že ta inspirace je nekonečná.

PROGRAM — PONDĚLÍ 27. 5.

16:00	ISTANBULSKÁ ÚMLUVA Komorní scéna Aréna	70'
18:00	PAN POLŠTÁŘ Divadlo loutek Ostrava	180'
18:30	STŘÍPKY ŽENY Divadlo Petra Bezruče	170'
21:30	ZHILEE (KONCERT) Stará aréna	60'

ÚVODNÍK

Milé čtenářstvo, nějak se nás ten oheň a požár letos drží. Když se včera při představení *Oheň a popel* v sále náhle setmělo s tím, že vypadly pojistky, a Martin Huba začal dle tvůrčího záměru na scéně zapalovat svíce, chtělo se mi už opravdu smát. Všeobecné hoření a zápal dokonaly světlice na Masarykově náměstí, které za mohutného skandování „kdo neskáče, není Čech“ doprovázely oslavy hokejového vítězství. Nicméně, pojďme ke „čtyřce“. Na festivalu se letos objeví jeden herec, kterého budete mít možnost vidět hned ve třech různých představeních. Abyste se s ním seznámili, než zítra odstartuje svoji Tour de Továrna, představí ho Jen Trč v rozhovoru. Vrátime se i k *Oidipussy* a jestli vás zajímají ženská témata, nebojte, myslím, že nejen Petra Kupcová připomene, že nic takového vlastně neexistuje. Nakonec mi dovoluňte malou omluvu, v minulém čísle je pod medailonkem o Masu krutím podepsaná Amálie Švecová, ovšem psala ho Silvie Hajdíková. Snad dámy odpustí. (bs)

Inscenace je moderním pohledem na třicetiletou válku. Ovlivňovalo vás v průběhu zkoušení, že se v současnosti svět opět chvěje válečnou vřavou?

Ano a nemálo. Během zkoušení jsme hodně řešili, jak člověka ovlivní a změní válka, bezpráví a každodenní kontakt se smrtí. Přes to všechno je pro mě těžko představitelné, že několik kilometrů od nás si na tohle lidé nehrají, ale reálně to žijí. Vždycky, když jdu hrát *Simplyho*, tak si na tohle vzpomenu a cítím vlastně dost velkou pokoru a zodpovědnost. A taky si o dost víc vážím toho, že si na to můžu jenom „hrát“.

Jak už bylo řečeno, často jsou na vás kladeny značné pohybové nároky. Opakovanou výzvou pro vás a kolegy musí být také *Vysoká hra*, inscenace o skupině mladých francouzských básníků. Jak mohl mladý herec zvládnout tak náročné nároky? Jak mohl mladý herec zvládnout tak náročné nároky? Jak mohl mladý herec zvládnout tak náročné nároky?

Vysoká hra mě baví! Je to vždycky super setkání, protože jsme tam čtyři kluci, co se známe ze školy. Oproti jiným inscenacím mi to nepřijde fyzicky zas tak náročné, i když se u toho zapotíme docela dost. Zkoušení bylo pro mě hodně netypické. Všichni čtyři jsme byli v průběhu různě nemocní a když už se všichni uzdravili, já jsem si udělal úraz a dokonce jsme odkládali premiéru! Zkoušeli jsme různě po nocích, ale nakonec jsme to dali a teď to hraju moc rád.

Nesmíme taky opomenout zmínit klauzurní představení *Iluze*, které uvedete

společně se svým hereckým ročníkem z pražské DAMU. Hra Ivana Vyrpajeva pojednává o dvou manželských párech, které se ohlíží za svými dlouhými životy. Kudy pro vás vedla k takovéto látce cesta z pozice mladých herců a hereček?

Den před první čtenou jsme si s mojí spolužačkou Ivetou Hlubučkovou volali a říkali jsme si, že jsme zvědaví, co z tohohle Michal (režisér inscenace, pozn. redakce) chce udělat. A nakonec je to naše nejoblíbenější klauzura! Vůbec se nesnažíme hrát, že je nám 80, to by asi ani moc dobře nešlo. Spíš se snažíme vyprávět příběhy. Bylo zajímavé během zkoušení zjistit, že spoustu situací chápeme a máme pro seniory, které s velkým odstupem ztvárňujeme, pochopení.

Na DAMU jste nedávno měli také premiéru *R.U.R.*, vaší první absolventské inscenace. Pro mnohé je hraní v školním divadle DISK prvním větším setkáním s divadelním provozem – jak se vám do něj vstupovalo z pozice ostříleného hráče?

No, já si moc nepřipadal jako ostřílený hráč, abych se přiznal. Vlastně si s každou novou věcí připadám víc a víc jako začátečník. Úkol ztvárnit robota, který je trochu člověk, ale taky trochu ne, byl pro mě dost zajímavý a bavil mě. Jsem taky rád, že jsme se v inscenaci potkali celý ročník, protože nás je hodně a během studia se to stávalo snad jen na hodinách tance a tréninku!

Za rozhovor děkuje Jen Trč

DENIS ŠAFAŘÍK: VŽDYCKY SE ZAPOJUJEME VŠICHNI

Včerejší program nabídl mimo jiné představení divadelního souboru Maso krutí s názvem *Oidipussy*. Inscenace je volně inspirována antickou klasikou o Oidipovi. Mateřská láska, terapie a „genderový boj“ s lehkým shovívavým pohledem na muže, ale i jasnou kritikou v nás jistě vyvolávaly otázky. Stojí někdo za naším osudem, ovlivňuje nás naše okolí? Nejen o tom jsme si povídali s Denisem Šafaříkem, který se na projektech souboru podílí primárně jako herec.

„Maso krutí historicky poprvé uvádí inscenaci s hlavní mužskou postavou.“, píše se v anotaci. Jaké bylo zhostit se této role? Myslím, že jsem se toho zhostil zodpovědně.

Anotace inscenace obsahuje velmi zajímavou otázku: „Je tvůj osud opravdu jenom tvůj?“ Co si o tom myslíte?

Věřím, že jsou v životě věci, které nemáme možnost ovlivnit. Ale vesměs je na nás, jak se bude náš osud odvíjet.

Do jaké míry nás ovlivňují lidé okolo nás? Určitě nás ovlivňují rodiče a blízcí.

Ovlivňovali Vás Vaši rodiče například při výběru studia a povolání?

Mojí rodiče mi při výběru studia nijak ne-

radili a ani mě do ničeho nenutili. Vždy mě podporovali.

Myslíte si, že lidé v dnešní době často překračují své hranice?

Nevím jak lidé obecně, ale já je často překračoval. Teď už jsem mnohem umírněnější.

***Oidipussy* je autorská inscenace, která vznikala jako kolektivní spolupráce. Jak moc jste se do tvůrčího procesu zapojil?**

Vždycky se zapojujeme všichni jako tým. Mě baví improvizace, Elišku tanec a Kateřinu zpěv. Pak to dáme do jednoho hrnce a něco z toho uvaříme.

Za rozhovor děkuje Silvie Hajdíková

VČEREJŠÍ INSCENACE *OHEŇ A POPEL* POHLEDEM FESTIVALOVÝCH FOTOGRAFŮ

PROČ SE POŘÁD ŘEŠÍ „ŽENSKÁ TÉMATA“?

Často slýchám: O co těm feministkám vlastně jde, když už vše máme ošetřené zákony? Proč se stále řeší ženská práva a ženská témata vůbec? Máme volební právo, můžeme pracovat (za nižší mzdu na téže pozici jako náš mužský kolega), ale zároveň si založit rodinu nebo se rozhodnout pro bezdětnost (která je následně některými politiky nazvána sobectvím). Stejnopohlavní páry jsou vlastně v pořádku, ale do té doby, než chtějí uzavřít rovnocenný manželský svazek, musíme přece chránit tradiční rodinu (víme vůbec, co to je?).

Vlastně to celé působí jako ráj, že? Nicméně z růžového pohledu na tuto problematiku nás vyvádí fakt, že teprve v roce 2024 došlo v České republice k redefinici znásilnění, ale také zamítnutí ratifikace Istanbulské úmluvy ošetřující sexuální a domácí násilí. A to i přes skutečnost, že v Česku dojde ke 34 znásilněním denně a s domácím násilím se setká téměř každý třetí člověk. A co na to kultura, respektive divadlo?

Výraznou osobností se v tomto směru stala režisérka Barbara Herz, která zpracovala například téma mateřství v současném světě v inscenaci *Jenom matky vědí, o čem ten život je* v divadle A studio Rubín (možná si na ni pamatujete, v roce 2020 s ní hostovala na Dream Factory). Ve stejném divadle následně vytvořila i *Istanbulskou úmluvu* narážející na panující stereotypy kolem ratifikace tohoto dokumentu – inscenaci uvidíme v 16:00 v Aréně. Ačkoliv by člověk čekal, že hlavní slovo bude mít v představení macho, proti ženským právům brojí představitelka „normální Daniely“. Stejně tak „proti ženám“ se staví postava Tessy Ensler – obhájkyně mužů v sexuálních deliktech z inscenace *Na první pohled* Švandova divadla v režii Lucie Ferenzové, která uzavírá festivalový program. V tomto případě hlavní roli ztvárnila Marie Štípková.

S Marií jsem vedla rozhovor do Snáře (objeví se v sedmém čísle) v době, kdy padl rozsudek nad bývalým politikem Dominikem Ferim v případech několika znásilnění. Shodly jsme se s přihlédnutím k těmto okolnostem na tom, že jako by se společnost na jednu stranu chtěla posunout dál, a to i skrze redefinici tohoto činu, na druhou ji však děsí dokument – Istanbulská úmluva – hájící nejen ženská práva, ale i práva mužů a dětí.

Skutečně se tedy bavíme jen o ženách a „jejich“ tématech? Nejsou tyto diskuse a inscenace spíše o člověčenství a svobodách nás všech? (pk)

MAMINKA AKO POSLEDNÁ BAŠTA STAROGRÉCKEJ KÚLTURY V SRDCI ZÁPADNÉHO ČLOVEKA

Som rada že nie som muž a že parentálne konflikty s priebehom mojej vývinovej psychológie som si ako každá normálna AFAB osoba vybavila vo veku 12 rokov, keď ma zo dňa na deň začal ako priamu reakciu na vznik mojej osobnosti iba nenávidieť otec a tým pádom som sa nikdy nemusela konfrontovať s druhým koncom palice, ktorým je oidipovský komplex. Muži, ktorí stoja na tenkom ľade úcty k rodine a láske k vlastnej matke sú tragickí už posledných pár tisícročí, aktuálne však s inscenáciou *Oidipussy* vzniká aj asociácia k poslednému updateu na tomto fronte – internetovému lifestylovému trendu boy moms. Boy moms sú ženy ktoré buď rodinu iba plánujú a svoje túžby stať sa matkou synov zatiaľ iba romantizujú alebo synov v podobnom duchu už aktívne vychovávajú. Uživajú pri nich hrdý, autoritársky do súkromia dieťaťa zasahujúci prístup k výchove. Dieťa takto vychovávané zažíva vo vzťahu s rodičom sebacenzúru podobnú efektu panoptikonu. *Oidipussy* je veľmi úspešná v spôsobe akým zvláda témy problémov manipulácie vo vzťahoch rodičov a detí, snahe vlastniť svoje deti a pripodobňuje tieto dedičné toxické vzorce antickému osudu predurčenému pred ľudským narodením. Ten človek nedokáže ovplyvniť, dokáže ho maximálne doviesť. Možno nevoláte svojho partnera daddy alebo mommy, je však viac ako pravdepodobné, že vzťahy s vašimi rodičmi sa premietli do spôsobov akým vnímate svet. Holt, osud nie je konsenzuálny. Odlahčenie, ktoré na pohľad poskytuje humor a irónia, s ktorou je k celej veci pristupované sa na záver predstavenia vracia v monológu Kateřiny Smržovej kde končí materská láska na úroveň beznádeje. Humor prestáva byť scudzujúci a začína byť sebatrýzniaci. Na otázku kde končí materská láska neexistuje odpoveď. Vychovávať dieťa je hrdinský výkon, neexistuje správny alebo nesprávny spôsob ako sa rozísť s vlastnou matkou. Alebo hej? Je skutočne možné, že každý jeden ľudský vzťah bol formovaný na základe rodičovských komplexov? Sigmund Šlomo Freud v tomto kole opäť víťazí. (ik)

POZVÁNKA NA DALŠÍ DEN – ÚTERÝ 28. 5.

ÚT 28/5 — 16:00
Divadlo loutek
Ostrava – alternativní
scéna

SIMPLY SIMPLICIUS ANEB SVATÁ PROSTOTO

Geisslers Hoffcomodianten / režie: Petr Hašek
Délka: 120 minut
Forrest Gump v kulisách třicetileté války.

ÚT 28/5 — 17:00
1st International
School of Ostrava

ČAUTE (CLASSROOM PLAY)

Slovenské národné divadlo / režie: Robert Roth
Délka: 45 minut
Každý člověk v mládí prožívá krizi identity. Důležité je nebát se požádat o pomoc, když ji potřebujeme.

ÚT 28/5 — 19:00
Divadlo loutek
Ostrava – hlavní
scéna

BRÁCHA

Divadlo Ungelt / režie: Pavel Ondruch
Délka: 165 minut
Dva muži a jedna žena. Osudový milostný trojúhelník v průběhu dvaceti čtyř let.

ÚT 28/5 — 20:00
Studio G

ILUZE

DAMU Praha / režie: Michal Fedorov
Délka: 75 minut
Klauzurní představení studentů a studentek třetího ročníku KČD DAMU podle divadelní hry Ivana Vyrpajeva.

FOTOGRAFICKÉ OHLÉDNUTÍ ZA TŘETÍM FESTIVALOVÝM DNEM

Snář z továrny – magazín festivalu Dream Factory Ostrava 2024. Pondělí 27. května, číslo čtvrté. Šéfredaktorka **Barbora Sedláková** (bs). Redakce: **Silvie Hajdíková** (sh), **Roberta Chrtánská** (rch), **Ivana Kováčiková** (ik), **Petra Kupcová** (pk), **Amálie Švecová** (aš), **Jen Trč** (jt). Fotografie: archiv hostujících divadel a festivalu Dream Factory Ostrava, **Maxim Bajza**, **Ondřej Durczak**, **Lukáš Horký**. Grafická úprava: **Jan Kulich**. Sazba: **Lukáš Horký** – Surbanz. Zpravodaj vydává Dream Factory Ostrava, z. s.. Ředitel festivalu: **Tomáš Suchánek**.

OSTRAVA!!!

